

Albin Krajcar
Toni Svoboda

RAZLIKE U MOTORIČKIM SPOSOBNOSTIMA STUDENTICA I STUDENATA 1986./1987. I 2003./2004. GODINE

1. UVOD

Na nastavi Tjelesnog odgoja na Višoj poljoprivrednoj školi u Križevcima provodila su se testiranja motoričkih sposobnosti, sa antropometrijskim mjerenjima još nastavne 1986./1987. godine. Suradnjom sa Domom zdravlja nabavljen je i spirometar, tako da se studentima od funkcionalnih sposobnosti mjerio i kapacitet pluća.

Mjerenje i evidencija rezultata u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture je neophodna jer se jedino tako mogu pratiti kompleksne antropološke promjene koje su u ovom obrazovnom procesu najočitije.

2. CILJ RADA

Usporediti rezultate motoričkih testova mjerenog finalnog stanja 1986./1987. godine sa onim mjerenim 2003./2004. godine redovnih studentica i studenata I i II godine i utvrditi razlike.

3. METODE RADA

Usporedba je provedena na tri mjerene motoričke varijable koje se standardizirano koriste od 1986. godine, za utvrđivanje inicijalnog, tranzitivnog i finalnog stanja i to: MSD – skok u dalj s mjesta, M 50 – sprint 50 metara i MIV – izdržaj u visu zgibom.

4. UZORAK ISPITANIKA

Obuhvaćeni su rezultati 46 studentica I godine i 33 studentice II godine, 36 studenata I godine i 39 studenata II godine nastavne 1986./1987. godine, te 19 studentica I godine i 21 studentica II godine, te 33 studenata I godine i 22 studenta II godine nastavne 2003./2004. godine. Testiranjem nije obuhvaćeno 6 studentica I godine i 7 studentica II godine, te 10 studenata I godine i 9 studenata II godine nastavne 2003./2004. jer su bili oslobođeni testiranja zbog bolesti, prelaska sa drugih fakulteta, ili su odustali od studija.

5. OBRADA PODATAKA

U obradi rezultata su izračunati deskriptivni statistički parametri: aritmetička sredina, standardna devijacija, minimalni i maksimalni rezultati.

Tablica 1.

Rezultati studenata 1. godine				Rezultati studentica 1. godine			
	50m	MSD	MIV		50 m	MSD	MIV
86./87. min.	6,00	208,00	32,60	86./87. min.	7,10	154,00	5,80
max.	7,50	274,00	100,20	max.	9,20	224,00	63,20
arit.sredina	6,70	246,00	60,90	arit.sredina	8,06	193,00	29,36
stand. dev.	0,30	14,00	11,70	stand. dev.	0,36	14,00	11,38
03./04. min.	6,14	150,00	0,00	03./04. min.	7,22	110,00	0,00
max.	8,03	265,00	141,00	max.	10,29	190,00	80,06
arit.sredina	6,85	219,00	59,44	arit.sredina	8,43	165,00	33,81
stand. dev.	0,40	20,48	19,88	stand. dev.	0,51	18,00	18,55
Rezultati studenata 2. godine				Rezultati studentica 2. godine			
	50m	MSD	MIV		50 m	MSD	MIV
86./87. min.	5,50	196,00	28,30	86./87. min.	7,10	155,00	6,10
max.	7,70	283,00	104,70	max.	9,20	224,00	62,30
arit.sredina	6,59	246,00	62,20	arit.sredina	8,05	192,00	27,19
stand. dev.	0,37	16,00	14,30	stand. dev.	0,34	15,00	14,15
03./04. min.	6,02	200,00	18,80	03./04. min.	7,53	138,00	5,50
max.	8,02	268,00	112,00	max.	9,19	203,00	65,73
arit.sredina	6,77	235,23	58,60	arit.sredina	8,43	167,00	33,00
stand. dev.	0,35	17,36	18,70	stand. dev.	0,37	12,00	15,50
Ukupni rezultati studenata 1. i 2. godine 86./87.				Ukupni rezultati studentica 1. i 2. godine 86./87.			
	50m	MSD	MIV		50 m	MSD	MIV
min.	5,50	196,00	28,30	min.	7,10	154,00	5,80
max.	7,70	283,00	104,70	max.	9,20	224,00	63,20
arit.sredina	6,64	246,16	61,55	arit.sredina	8,06	192,40	28,45
stand.dev.	0,34	15,00	13,00	stand.dev.	0,35	15,00	12,57
Ukupni rezultati studenata 1. i 2. godine 03./04.				Ukupni rezultati studentica 1. i 2. godine 03./04.			
	50m	MSD	MIV		50m	MSD	MIV
min.	6,02	150,00	0,00	min.	7,22	110,00	0,00
max.	8,03	268,00	141,00	max.	10,29	203,00	80,06
arit.sredina	6,82	225,93	59,10	arit.sredina	8,43	166,38	33,27
stand.dev.	0,38	19,32	19,44	stand.dev.	0,44	15,00	15,97

6. REZULTATI

Usporedbom ukupnih rezultata I i II godine, sva tri motorička testa u obje generacije studenata i studentica, vidljivo je da generacija studenata 1986./87. ima bolje rezultate od generacije studenata 2003./04. u sva tri motorička testa (50m, MSD, MIV).

Gotovo isti slučaj je i sa ukupnim rezultatima studentica gdje je vidljivo da studentice generacije 1986./87. imaju bolje rezultate u motoričkim testovima 50m i MSD dok je jedino u motoričkom testu MIV bolja generacija studentica 2003./04. gledajući aritmetičku sredinu prema upravo u tom testu generacija studentica 2003./04. ima kao min. rezultat vrijednost od 0.00 sek., a generacija studentica 1986./87. kao min. rezultat imaju vrijednost od 5.80 sek.

Upravo stoga je i vidljivo da je raspon rezultata u gotovo svim testovima (raspon između minimalnog i maksimalnog rezultata), manji kod studenata "starije" generacije, što ukazuje na veću homogenost postignutih rezultata te generacije glede testiranih motoričkih sposobnosti.

7. DISKUSIJA - ZAKLJUČAK

Uvođenjem nastave Tjelesnog odgoja na Višu poljoprivrednu školu studenti i studentice vježbali su jednom tjedno 2 sata. Imali su tzv. blok sat, koji ni u kojem slučaju nije bio dovoljan za asimilaciju većeg fonda motoričkih znanja, niti značajniju transformaciju motoričkih i funkcionalnih sposobnosti. Situacija se nije znatno promijenila ni uvođenjem nastave dva puta tjedno po jedan sat, kao niti danas kada studenti imaju daleko bolje uvjete i mogu vježbati gotovo svaki dan, naprotiv.

Današnja generacija studenata, koja je viša, dužih poluga s nedovoljnom mišićnom i pretjeranom balastnom masom, ne pokazuju interes za tjelovježbu, sve se manje kreću, sve više sjede pred televizorom, računalom, u automobilu, kafiću...

Usporedba prikazanih rezultata motoričkih sposobnosti, odnosno osobina studenata dviju generacija, koje imaju visoki koeficijent urođenosti, govori u prilog tvrdnji o rapidnom padu njihovih antropoloških vrijednosti.

O tome nažalost svjedoče i sve deblje arhive s liječničkim dijagnozama i povijesti bolesti studenata i studentica, njihovim insuficijencijama i deformacijama, u kojima se preporuča djelomično ili trajno oslobađanje od nastave tjelesne i zdravstvene kulture.

Zato je pred nama kineziolozi, ali i svim ostalim društvenim čimbenicima koji se bave tom problematikom, sve teža i odgovornija zadaća kako pomoći tim mladim ljudima prije svega u stvaranju navika za bavljenje tjelesnim vježbanjem, a time i prevladavanju njihovih teškoća, osiguravajući im normalan biopsihosociološki razvoj i što zadovoljniji život u današnjoj sve zahtjevnijoj društvenoj sredini.

8. LITERATURA

1. Pregled rada Tjelesnog odgoja 1986./87. godina.
2. Pregled rada Tjelesne i zdravstvene kulture 2003./2004. godine.
3. Findak V. (1999). Metodika tjelesne i zdravstvene kulture, Zagreb, Školska knjiga.
4. Findak V., Metikoš D., Mraković M., Neljak, B., Prot, F. (2000). Motorička znanja, Zagreb, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.